

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: V. M.
zastoupen Mgr. Lukášem Venclem, advokátem
se sídlem Pražská 212/38, 266 01 Beroun

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlím 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2023, č. j. MSK 46544/2023,
sp. zn. DSH/8485/2023/Zaj, o dopravním přestupku,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný (s drobnou změnou spočívající ve vypuštění nadbytečných informací z výroku rozhodnutí) potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Třince

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

(dále též jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 15. 2. 2023, č. j. MMT/11921/2023/DO/Hb.

2. Správní orgán prvního stupně jím uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Konkrétně se jednalo o přestupek spočívající v řízení motorového vozidla v době, kdy žalobce *nebyl držitelem* příslušné skupiny řidičského oprávnění.

II. Relevantní skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

3. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu vzal krajský soud za prokázané následující skutečnosti.
4. Dne 22. 10. 2022 prováděla policejní hlídka dohled nad bezpečnostní silničního provozu. Zastavila vozidlo, které řídil žalobce. Lustrací zjistila, že žalobci Magistrát města Třince příkazem ze dne 31. 8. 2022 (č. j. MMT/53275/2022), který nabyl právní moci k 21. 9. 2022, uložil zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců, konkrétně od 21. 9. 2022 do 21. 3. 2023. Z odůvodnění tohoto příkazu se podává, že exekucním příkazem Exekutorského úřadu pro Prahu 6 ze dne 8. 4. 2022, č. j. 180 Ex 8094/07-129, právní moc k 22. 4. 2022, bylo žalobci pozastaveno řidičské oprávnění (na podkladě exekucního titulu – rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 14. 6. 2006, sp. zn. 25 Nc 727/2004, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2007, sp. zn. 55 Co 392/2006).
5. Dne 22. 10. 2022 Policie České republiky, Krajské ředitelství Moravskoslezského kraje, územní odbor Frýdek-Místek, obvodní oddělení Třinec (dále jen „příslušný policejní orgán“), zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku z důvodu, že žalobce řídil osobní motorové vozidlo i přes vyslovený zákaz řízení (příkaz ze dne 31. 8. 2022, právní moc ke dni 21. 9. 2022.).
6. Dne 24. 11. 2022 příslušný policejní orgán odevzdal věc k projednání přestupku dle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu Magistrátu města Třince.
7. Magistrát města Třince jako správní orgán prvního stupně vydal dne 7. 12. 2022 příkaz, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu (*fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona není držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel*).
8. Proti tomuto příkazu podal žalobce včasný odpor. Podáním odporu byl uvedený příkaz zrušen a správní orgán prvního stupně pokračoval v řízení z moci úřední. Správní orgán prvního stupně dne 18. 1. 2023 uvědomil žalobce o pokračování v řízení o přestupku a předvolal ho k ústnímu jednání na den 15. 2. 2023 ve 13:00 hodin. Předvolání doručil do datové schránky právního zástupce žalobce téhož dne.

9. Právní zástupce žalobce přípisem datovaným 10. 2. 2023 požádal o odročení jednání s ohledem na kolizi jednání. Žádost o odročení odeslal i doručil správnímu orgánu prvního stupně dne 13. 2. 2023. K žádosti přiložil předvolání k soudnímu jednání Okresního soudu v Berouně den 15. 2. 2023 ve 13.00 hodin ze dne 12. 1. 2023 (bez doručenky).
10. Správní orgán prvního stupně dne 15. 2. 2023 projednal věc bez přítomnosti obviněného.
11. Ve správním spise je žurnalizován mj. výpis z evidenční karty řidiče – žalobce s celkem 12 záznamy o přestupcích.
12. Dne 15. 2. 2023 správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu. Uložil mu pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců.
13. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaný vyhodnotil, že omluva z jednání zjevně nebyla bezodkladná. Právo na spravedlivý proces tak nebylo dotčeno. Pokud jde o namítaný poměr k věci, žalovaný tuto námitku shledal jako nedůvodnou.

III. Obsah žaloby

14. Žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného podal včasnou žalobu.
15. Namítá předně porušení svých procesních práv tím, že právní orgán nevyhověl jeho žádosti o odročení termínu nařízeného jednání. Dodává, že do poslední chvíle předpokládal, že se jednání, kvůli kterému zástupce žalobce žádal o odročení, nebude konat.
16. Žalobce dále poukazuje na to, že exekuce, v níž bylo žalobci pozastaveno řidičské oprávnění, byla v mezidobí zastavena s ohledem na jeho zdravotní stav. V této souvislosti si klade otázku, zda na jeho jednání nelze nahlížet jako na jednání v krajní nouzi.
17. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
19. V písemném vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Omluva žalobce z nařízeného jednání nebyla náležitá. Ústní jednání se proto v souladu se zákonem konalo v jeho nepřítomnosti.
20. Námitku zastavení exekuce má žalovaný za irelevantní. Žalobce nebyl uznán vinným z přestupku spočívajícího v řízení motorového vozidla v době pozastavení řidičského oprávnění, nýbrž z přestupku spočívajícího v řízení motorového vozidla v době, kdy nebyl držitelem řidičského oprávnění. Z tohoto důvodu se správní orgány nezabývaly otázkou dalšího průběhu exekuce. Bylo prokázáno, že žalobce pozbyl řidičské oprávnění na základě

příkazu z 31. 8. 2022, který je pravomocný a nebyl zrušen ani v rámci mimořádných opravných prostředků.

21. Námitku krajní nouze žalobce ve správním řízení neuplatnil, a proto na ni nemohly správní orgány reagovat. Touto nově uplatněnou námitkou není soud povinen se zabývat.

V. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s. ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
23. **Žaloba není důvodná.**
24. Žalobce předně namítá porušení svého *práva na spravedlivý proces*, neboť správní orgán prvního stupně nevyhověl jeho žádosti o odročení jednání u orgánu prvního stupně.
25. Ustanovení § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů („zákon o odpovědnosti za přestupky“), stanoví podmínky pro konání ústního jednání v bez přítomnosti obviněného: *ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.*
26. Krajský soud se s námitkou žalobce neztotožňuje. Shodně s žalovaným nehodnotí v nynější věci předloženou omluvu právního zástupce žalobce jako omluvu náležitou a dostatečně důvodnou, neboť nenaplnovala požadavky předpokládané ustanovením § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky. Zástupce žalobce jako advokát při omluvě v nynější při zastupování nepostupoval správně a v souladu s požadavky, které na něj jako na profesionála lze klást. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, musí náležitá omluva z nařízeného jednání splňovat tři podmínky: (i) musí být včasná, (ii) důvodná a (iii) důvod omluvy musí být doložen a prokázán.
27. Co se týče včasnosti omluvy, je nutno vyzdvihnout, že zástupce žalobce obdržel předvolání k ústnímu jednání správního orgánu prvního stupně na den 15. 2. 2023 již dne 18. 1. 2023. Omluvu z jednání přitom doručil správnímu orgánu až dne 13. 2. 2023, tedy téměř měsíc po doručení předvolání a pouhé dva dny před předpokládaným konáním jednání. Omluva tak zjevně nebyla učiněna bezodkladně, a nebyla včasná.
28. Zástupce žalobce v omluvě dále nijak nespecifikoval, kdy se o jednání, které je nařízeno na týž den, kdy je nařízeno jednání v přestupkové věci, dozvěděl. Bylo přitom na zástupci žalobce, aby bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl o kolidujícím jednání ve věci přestupku, o změnu termínu požádal.

29. Pokud se jedná o důvodnost omluvy a její doložení, krajský soud předesílá, že pro posouzení důvodnosti omluvy bez dalšího není relevantní ani datum zahájení řízení či skutečnost, že se jedná o řízení soudní či správní, jak se snaží naznačit žalobce.
30. K důvodnosti omluvy z ústního jednání krajský soud vyzdvihuje, že časová kolize různých jednání není zpravidla dostatečně závažným důvodem k odročení a že soud/správní orgán nemá povinnost o odmítavém stanovisku ve vztahu k žádosti o odročení zástupce účastníka uvědomovat. Poukazuje v této souvislosti na náleze Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97, který je použitelný i na jednání před správním orgánem. V konkrétnostech lze z nálezu vyčíst, že „v případech, kdy zástupce žádá soud, aby již nařízené jednání přeložil na jiný termín, není věcí obecného soudu, pokud uváděné důvody neshledá dostatečně závažnými – aby o svém odmítavém stanovisku k takové žádosti žadatele uvědomoval; i v takovém případě je věcí zástupce, zejména je-li jím advokát, aby se sám a zvučs o osudu své žádosti přesvědčil a stanovisku obecného soudu přizpůsobil režim svého pracovního dne. Časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného – nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí (§§ 16, 26 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii)“.
31. Citovaný náleze lze doplnit usnesením Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3736/11, podle kterého „není v zásadě povinností obecného soudu žádosti advokáta o odročení nařízeného jednání vždy vyhovět. Není dokonce ani jeho povinností – pokud advokátem uváděné důvody neshledá obecný soud dostatečně závažnými, aby advokáta o svém odmítavém stanovisku k takové žádosti žadatele uvědomoval; i v takovém případě je věcí zástupce, je-li jím advokát, aby se sám o osudu své žádosti zvučs přesvědčil a stanovisku obecného soudu přizpůsobil režim svého pracovního dne. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, advokát nedodržel zásadu procesní obezřetnosti, neboť musel počítat i s možností, že jeho žádosti nebude vyhověno a bez rozumného důvodu se o osud vyřízení své žádosti dále nezajímal. Ani sama stěžovatelka nevyvinula jakoukoli aktivitu k řešení nastalé situace např. účasti na nařízeném jednání, v jehož průběhu mohla hájit svá procesní práva a zájmy v projednávané věci“.
32. Krajský soud v této souvislosti odkazuje podpůrně i na judikaturu Nejvyššího soudu, z níž vyplývá (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu z 22. 5. 2002, sp. zn. 29 Cdo 3063/2000) že „omlouvá-li účastník (jeho zástupce) svou neúčast při jednání časovou kolizí s jiným soudním sporem, může být jeho omluva ve smyslu § 153b odst. 1 o. s. ř. důvodná jen tehdy, jestliže soudu oznámí také konkrétní údaje o tom, proč se nemůže jednání zúčastnit, zejména jaké jiné jednání mu brání v účasti (v jaké věci a u jakého soudu), kdy se o něm dozvěděl (že k němu byl předvolán dříve než k jednání, z něhož se omlouvá) a že časovou kolizi více jednání již nebylo možné vyřešit jinak (např. substitucí).“
33. Zástupce žalobce v nynější věci, jak uvedeno shora, správnímu orgánu zaslal pouze kopii předvolání k soudnímu jednání na den 15. 2. 2023 ze dne 12. 1. 2023. Dále však již nesdělil, kdy mu toto předvolání bylo doručeno. Zcela pak absentuje jeho sdělení, zda se pokoušel zajistit substituci, ke které přitom žalobce dal v plné moci souhlas.

34. Krajský soud doplňuje, že při posuzování důvodnosti omluvy nemá správní orgán povinnost žalobce vyzývat k doplnění důvodů, pro které se omlouvá. Je především v zájmu účastníka řízení, resp. jeho zástupce, jehož si účastník řízení před orgány veřejné moci zvolil, aby se o osud podané žádosti zajímal (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013–26). Z tohoto důvodu je zcela bezpředmětné tvrzení žalobce, že nebylo jisté, zda se soudní jednání vůbec bude konat. K této skutečnosti zástupce žalobce v omluvě z ústního jednání neuvedl ničeho. Naopak, nadto argumentoval, že v daný den se mají konat ještě další (blíže neoznačená) jednání.
35. Závěr správních orgánů o nedůvodnosti omluvy zástupce žalobce z nařízeného ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky je tedy správný.
36. Neobstojí ani *žalobní námitka zastavením exekuce*. Z hlediska předmětu projednávané věci je totiž zcela irelevantní.
37. Napadeným rozhodnutím žalovaný neuznal žalobce vinným z přestupku spočívajícího v řízení motorového vozidla v době, kdy měl žalobce *pozastaveno* (nikoli „odňato“ či „pozbyto“) řidičské oprávnění dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 6 zákona o silničním provozu (znění tohoto ustanovení do 31. 12. 2023: *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a řidičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu*), nýbrž z přestupku dle § 125 odst. 1 písm. e) bodu 1 téhož zákona, který spočívá v řízení motorového vozidla v době, kdy *nebyl držitelem řidičského oprávnění*.
38. Správní orgány proto nepochybily, pokud se nezabývaly otázkou dalšího průběhu exekuce. Jejich úkolem bylo „pouze“ prokázat, zda ke dni 22. 10. 2022, tedy ke dni, kdy se projednávaný přestupek stal, byl žalobce držitelem platného řidičského oprávnění.
39. Z tohoto pohledu napadené rozhodnutí ob stojí. Správní orgány prokázaly, že žalobce řidičské oprávnění pozbyl (ve smyslu § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu). Výše zmíněným příkazem ze dne 31. 8. 2022 (č. j. MMT/53275/2022) Magistrát města Třince žalobci uložil mj. správní trest zákazu činnosti spočívající v řízení motorových vozidel. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 9. 2022; nebylo následně zrušeno na podkladě řádných či mimořádných opravných prostředků. Právním základem projednávaného přestupku tak není exekuční pozastavení řidičského oprávnění, nýbrž porušení zákazu řízení motorových vozidel, který byl žalobci udělen na základě pravomocného příkazu v (jiném) přestupkovém řízení.
40. Zbývá doplnit (aniž by krajský soud měl v úmyslu jakkoli zlehčovat závažnost zdravotního stavu žalobce), že v nynější věci rozhoduje ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy dle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
41. Posledně se krajský soud vyjadřuje, spíše než k žalobní námitce, k vznesené „řečnické“ *otázce stran krajní nouze*.
42. Toto tvrzení žalobce poprvé uplatnil až žalobě a správní orgány neměly možnost se k ní vyjádřit. Žalobce navíc formuloval své tvrzení zcela obecně a nekonkrétně. Míra

precizace žalobních bodů přitom do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Krajský soud zde odkazuje i na znění § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., ve smyslu, něhož je to žalobce, který musí svá žalobní tvrzení v řízení před soudem odpovídajícím způsobem prokázat, nikoli žalovaný.

43. Krajský soud proto toliko v obecnější rovině uvádí, že krajní nouze patří mezi okolnosti vylučující protiprávnost. Spočívá v tom, že čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem (§ 24 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky). Nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet. (§ 24 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky).
44. Z argumentace žalobce není zjevná podmínka existence nebezpečí, které by poté mohl žalobce svým jednáním odvrátit. Žalobce pouze odkazuje na možnost ohrožení svého života, pokud by nemohl řídit motorové vozidlo bez řidičského oprávnění. Jedná se pouze o hypotetickou domněnku, která v dané situaci nenastala.

VI. Závěr a náklady řízení

45. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
46. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě 1. října 2024

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

